

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยสนับสนุนทางครอบครัวที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแล สุขภาพตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน	
ผู้วิจัย	ปิยะพรรณ เทียนทอง	
ปริญญา	สังคมศาสตรมหาบัณฑิต (วิจัยประชากรและสังคม)	
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์		
	ชาย โพรธิศา	Ph.D.
	จรรยา เศรษฐบุตร	Ph.D.
	วาสนา อิ่มเอม	Ph.D.
วันที่สำเร็จการศึกษา	15 พฤษภาคม พ.ศ.2540	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนทางครอบครัว ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วยเบาหวาน และศึกษาลักษณะพื้นฐานทางประชากรที่มีผลต่อการได้รับแรงสนับสนุนทางครอบครัวของผู้ป่วยเบาหวาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มารับการรักษาที่คลินิกโรคเบาหวาน แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนครปฐม จำนวน 478 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ระหว่างเดือนธันวาคม 2539 และเดือนมกราคม 2540

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วยส่วนต่างๆ คือ ข้อมูลส่วนบุคคล, การสนับสนุนจากครอบครัว และพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของผู้ป่วย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ใช้ร้อยละในการอธิบายข้อมูลทั่วไป และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ในการทดสอบปัจจัยต่างๆ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสนับสนุนทางครอบครัว ได้แก่ เพศ การศึกษา และจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน โดยที่ เพศชายจะได้รับการสนับสนุนทางครอบครัวมากกว่าเพศหญิง กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่า จะได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่า และผู้ที่มีสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือนเดียวกันจำนวนมากกว่า ได้รับการสนับสนุนทางครอบครัวมากกว่าผู้ที่มีสมาชิกน้อย และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแล้ว

ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเอง ได้แก่ การรับฟังปัญหา โดยพบว่า ถ้าผู้ป่วยได้รับการรับฟังปัญหาจากคนในครอบครัวมากขึ้น ก็จะมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองที่ถูกต้องมากขึ้นเช่นกัน

จากผลการศึกษาดังกล่าว สะท้อนให้เห็นว่า การที่ผู้ป่วยจะมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองอย่างถูกต้องมากน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการที่ผู้ป่วยจะได้รับการสนับสนุนจากบุคคลในครอบครัว มากน้อยเพียงใดด้วย จึงควรจัดให้มีการส่งเสริมความรู้เรื่องการดูแลตนเองที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วย และครอบครัว เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจถึงสถานะของผู้ป่วยให้แก่บุคคลใกล้ชิด ในอันที่จะมอบความรัก ความเข้าใจและส่งเสริมการดูแลสุขภาพตนเองที่ถูกต้องแก่ผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างปกติ หรือใกล้เคียงปกติมากที่สุด